

במה להגות תורה,
מדע והתיישבות
בשיתוף יש"ע שלנו

שבת בשבתו - גיליון לך לך תשפ"א
יג' חשוון תשפ"א 30.10.2020

ישיע
יחידה שומרון וחבל עזה
מועצת יש"ע

תנועת ההתיישבות
אמנה

צמת
צומת צוותי מדע ותורה (ע"ר)

שבת בשבתו

צילום: מאיר אליפור

בשבוע שעבר קיימה שדולת
ארץ ישראל בכנסת סיור מיוחד
בהתיישבות הצעירה בגוש
עציון יחד עם ח"כים רבים
שהצטרפו והביעו תמיכה
בהסדרת ההתיישבות הצעירה

6

להיות בבידוד
בין מחשבה למעשה

9

תקיפה בחוח התורה
מדינה כהלכה

4

3 שנים לפטיר הרב ישראל
חזן ז"ל
הלכה וטכנולוגיה
בחי" המעשה

הסדרה עכשיו

בפברואר 2017 עבר חוק ההסדרה בקריאה שנייה ושלישית בכנסת ברוב של 60 תומכים מול 52 מתנגדים. באוגוסט באותה שנה הוציא שופט בית המשפט העליון, ניל הנדל, צו ביניים ארעי נגד חוק ההסדרה, עד להכרעה בשורה של עתירות שהוגשו נגד החוק על ידי ארגוני שמאל וארגונים פלסטיניים. לפני כארבעה חודשים, ב-9 ביוני 2020, הורה בג"ץ על ביטול חוק ההסדרה מכיוון שהוא אינו חוקתי. בג"ץ ישב בהרכב מורחב של תשעה שופטים כשהשופט נועם סולברג היה היחיד שהתנגד לפסילת החוק.

בדעת המיעוט, אמר השופט סולברג, כי "פגיעתו של חוק ההסדרה בזכויות חוקתיות, כפי שפירטה חברתי הנשיאה וכפי שאפרט אני להלן, מחייבת ביקורת שיפוטית. אולם אופיו הפוליטי של חוק ההסדרה, מחייב אותנו לזהירות יתרה בביקורת זו. מדי דיברנו בחוק ההסדרה, זכור נזכור כי להכרעתנו המשפטית, נודעת משמעות רחבה וכבדת-משקל במישור הפוליטי-מדיני. גם בכך מתבטא ייחודו של חוק ההסדרה. חוששני כי ביטול החוק לא יועיל - לא למתיישבים, גם לא לבעלי הקרקע. אלו לא נהנים, ואלו חסרים". דהיינו, החוק היה יכול להיות מועיל גם להתיישבות וגם למי שטוען לבעלות על הקרקע, לעומת זאת ביטולו לא מועיל לאף אחד.

הטיפול בנושא ההסדרה מצריך פעולות של הדרג המדיני ופעולות של דרגי המקצוע במינהל האזרחי ובייעוץ המשפטי, כולל החלטת ממשלה על אישור נקודות התיישבות קיימות והכרזה עליהם כיישוב, החלטת ממשלה או הנחייה של הדרג מדיני לגופי התכנון להסדיר את שאר הנקודות בהתאם לפתרונות שניתנו בוועדת זנברג: כדוגמת שימוש בסעיף 5 (תקנת השוק), דרכי גישה מותאמות למצב הסטטוטורי, תכנית מיתארת רחבה לצמודי דופן, איחוד וחלוקה וכד'.

מדובר במשימה חשובה וערכית, ההסדרה היום תאפשר לנו את ההתפתחות העתידית של ההתיישבות לעוד שנים קדימה. החלטת הריבונות ירדה מהפרק נכון לשעה זו - התשובה הנכונה היא לקדם את הריבונות המעשית ולקבוע עובדות בשטח כבר היום.

החי"ש, מעלה רחבעם ושדה בועז שבגוש עציון; אביגיל, עשהאל וחוות מגן דוד שבהר חברון; מעוז צבי, חוות יאיר ונופי נחמיה שבשומרון ועוד.

מצב זה נותן פתח לפרשנויות משפטיות שונות שאינן מתאימות לעמדת נבחר הציבור. להסדרה זו ניתן חיזוק מקצועי על ידי ועדת ההסדרה, בתחילה בראשות אביחי מנדלביט בעת שכיחזר כמזכיר הממשלה ובהמשך בראשות השופטת חיה זנברג שפרסמה את מסקנותיה

והמלצותיה בשנת 2018, עם פתרונות וכלים מעשיים לבעיות שנוצרו בשטח במשך השנים.

חוק ההסדרה, או בשמו המלא - חוק ההסדרת ההתיישבות ביהודה ושומרון, חוקק ב-6 בפברואר 2017 ונועד להסדיר את מעמדם של אותם בתים שדרושים הסדרה. לפי ההערכות, החוק היה רלוונטי והיה יכול לקבע את מעמדם של כ-3,000 בתים שנבנו ב-26 יישובים ביהודה, שומרון ובקעת הירדן. לפי החוק, אם יימצא וישנם בעלים לקרקע פרטית שעליה יושב אחד הבתים, אותם בעלים יפוצו בסכום של 125% מהערך הראוי של דמי השימוש בקרקע, או יקבלו קרקע חלופית, לבחירתם.

בימים אלה, יחד עם נגיף הקורונה שממשיך להסתובב ברחבי הארץ והעולם, אנו נמצאים בפני אתגרים התיישבותיים גדולים ביהודה, שומרון ובקעת הירדן. על סדר היום עומדים שני נושאים מרכזיים ומשמעותיים לעית: הסדרת ההתיישבות הצעירה והשמירה של שטחי מפני השתלטות ערבית.

הריבונות שהובטחה, שעליה עבדנו יחד עם עוד שותפים רבים בשנים האחרונות, יצרה ציפייה לטיפול בנושאים אלו בהתאם לחוק הישראלי. אם הייתה מוחלטת הריבונות על שטחי יהודה, שומרון ובקעת הירדן, לא היה צורך בהסדרת יישוב זה או אחר שכיום מוגדר כ"מאחז". לצערנו, בשל חתימת ההסכמים עם מדינות המפרץ הוריד ראש הממשלה בנימין נתניהו את נושא הריבונות מהפרק בשלב הנוכחי. מכיוון שכך, עלינו לעבוד על כך ביתר שאת.

אז מה היא בעצם "הסדרה"? המושג העלום הזה, הוא מונח כללי שמשמעותו טיפול ואישור של כל נקודות ההתיישבות או בתים ומבנים שעלו לקרקע ושנבנו בתיאום עם רשויות המדינה, אולם עד היום לא הוסדרו להם תכניות ואין להם תב"עות (תוכניות בניין עיר) מאושרות. חלק מהמבנים היו בתוך תכניות מאושרות, אולם מסיבות משפטיות שונות נגרעו מהתוכניות עשרות שנים לאחר שנבנו.

אי הסדרת ההתיישבות הצעירה יוצרת בעיה קשה, בה אלפי משפחות אינן מקבלות שירותים בסיסיים כמו חשמל, מים, חיבורי תשתית טלפונית ואינטרנט, חינוך ותשתיות ראויות. כמו כן, גם דברים שהם בגדר מרכיבי ביטחון בסיסיים כמו גדר, דרך ביטחון, מצלמות ותאורה אינם יכולים להתבצע באותם יישובים. מלבד זאת, בנקודות אלו לא ניתן לקדם תכנון לטווח הארוך דבר שגורם לבניה ופיתוח אקראיים שמעצימים את בעיית התכנון לעתיד.

כיום קיימות כ-70 נקודות התיישבות כאלו שמחכות להסדרה, ביניהן: גבעת אסף, מצפה חגית ועדי-עד שבבנימין; בית חגלה ועינות קדם שבבקעת הירדן; גבעת

הכל בס"ד

מזל טוב! יש לכם ארוע?

כולם כבר תרמו לנו- למנהג סעודת עניים תירמו ותזכו וגם תשמחו

קרן הצדיק ע"ש רבי אריה לוי זצ"ל
שע"י תנועת מחשבת הדור
התרומות לעמותה מוכרות למס
052-5100090 | 02- 6513111
הפעילות בהמלצת הרה"ג אריה שטרן שליט"א
הרה"ג דב ליאור שליט"א הרה"ג חיים דרוקמן שליט"א

הנהלה ראשית: אליעזר הלוי 14 קרית פשה ירושלים
התורמים יקבלו סוזה וגם מגנטים ברכת האורה לחלק בארוע
וגם רפרודוקציה - ציור רבי אריה לוי זצ"ל מסילות הספר

מייסודה של הסתדרות הפועל המזרחי בא"י

// מו"ל צמח צוותי מדע וטורה (נר) // בנייה גל אורן לרנר BSR // הוצאת העלון בתמיכת משרד החינוך
// עורך: שי סמינובסקי - מכון צומת, טל: 05232121097 // עורך משנה: אלנתן זכריה - מועצת יש"ע
// עיצוב: סטודיו גל אורן לרנר
// לפרסום מודעות: 054-9000871 // הפצה: 'מקור ראשון', יוסי: 052-8908518

העלון לעילוי נשמת הרב ישראל רוח זצ"ל, מייסד מכון צומת

זמני כניסת ויציאת שבת פרשת לך לך

נולד 16:20
17:30

חיפה 16:23
17:27

תל אביב 16:31
17:28

ירושלים 16:17
17:27

באר שבע 16:24
17:29

אילת 16:25
17:30

BARKAN
VINEYARDS

היקב הישראלי המעונן ביותר
בתחרויות יין בינלאומיות

1

2

4

3

יש"ע בוועדת חוץ ובטחון בכנסת. בפגישה נכחו יו"ר מועצת יש"ע וראש מועצה אזורית בקעת הירדן **דויד אלחייני**, ראש מועצה אזורית גוש עציון **שלמה נאמן**, ראש מועצה אזורית שומרון **יוסי דגן** ומנכ"ל מועצת יש"ע **יגאל דילמוני**. ח"כ סער נבחר ליו"ר ועדת המשנה לעניינים אזרחיים וביטחוניים של ועדת חוץ ובטחון בכנסת, ועדה שמשפיעה ועוזרת להתיישבות. בפגישה סקרו בפניו ראשי מועצת יש"ע את רשימת הנושאים החשובים על סדר יומה של ההתיישבות בתקופה הקרובה ביניהם: הסדרת ההתיישבות הצעירה, חיבורי חשמל ומים לכלל היישובים, תוכניות אב לתשתיות ביהודה ושומרון, המערכה על שטחי C ועוד נושאים. זהו דיון ראשון בנושאים אלו, והמשתתפים סיכמו על ישיבת המשך עם כל ראשי הרשויות. יו"ר מועצת יש"ע **דויד אלחייני**: "אני מברך את ח"כ גדעון סער על המינוי החדש והחשוב. לוועדת המשנה של חוץ ובטחון יש יכולת פעולה והשפעה רבה. האתגר הגדול העומד לפנינו כרגע הוא הסדרת כל היישובים הצעירים ואישורי תוכניות בנייה יחד עם פיתוח האזור. אני בטוח כי ח"כ סער יפעל ויעזור גם בנושאים אלו, עם מערכת הביטחון והממשלה".

4 למידה מקרוב

בישיבת אמ"ת שביישוב ברוכין הבינו שאי אפשר להסתפק בלימודים מקוונים בלבד, ולכן החליטו שיום או יומיים במערכת השעות הקבועה של כל מחנה, הוא יבקר כל תלמיד באופן אישי, במקביל לשיעורי הלמידה מרחוק שמתקיימים באותו זמן במקצועות אחרים, יתעניין בשלומם וילמד איתו שיעור פרטי בתחום הנצרך, כמובן תוך הקפדה על הכללים. כך למשל, בשבוע שעבר ביקר **הרב אבישי רוזנפלד** בבית התלמיד **אליה יפת** ביישוב כפר תפוח, לאחר ששהה בבידוד בשבועיים הראשונים של תחילת השנה. "למדנו והשלמנו יחד את הלימוד בגמרא ועשינו שיחה אישית- כיף גדול", הוא מתגאר. **הרב רוזנפלד** מצייין כי בסוף המפגשים עם תלמידי ברוכין ועלי זהב, אליהם הגיע ברכיבה על אופניים מבית צימאון למפגש וקשר אישי, והביעו שמחה גדולה בעצם המפגש והשיח". ראש ישיבת אמית ברוכין **הרב יאיר שטבון** אמר: "התפיסה שלנו היא שכל נער שלא מגיע לבית הספר הוא נער בסיכון ולכן אין לנו ספק שאנשי החינוך הינם עובדים חיוניים. המחנכים עוברים באופן שיטתי בין הבתים של התלמידים. מגיעים לחצרות, יושבים במרחק ולומדים יחד. זה חלק אינטגרלי מהל"ז. לכל מחנך יש את היום שלו, יש כאלה שמספיקים את כל הכיתה ביום אחד ויש כאלה שמחלקים ליומיים. כמובן שאנחנו נותנים עדיפות לתלמיד שמתקשה".

לראות תוצאות בהקדם הן במישור של ההתיישבות הצעירה והן בנושא שמירת עתידה של ההתיישבות, בצפייה להחלת הריבונות במהרה".

2 גולשים במהירות

משרד התקשורת יצא בשבוע שעבר במדיניות חדשה שתאפשר ליישובים צעירים ביהודה, שומרון ובקעת הירדן להתחבר לתשתיות אינטרנט אולטרה מהיר כבר עכשיו. השינוי במדיניות יוביל להסרת חסמים ומאפשר לשחקנים קטנים להיכנס לשוק התקשורת ולהציע את שירותיהם בפרישות תשתית אינטרנט. המהלך יאפשר פרישה באופן מיידי של תשתיות אינטרנט בפס רחב בכל יישוב קטן שירצה בכך, ללא צורך להמתין לפרישה של החברות הגדולות. שר התקשורת **יועז הנדל**: "הרפורמה תאפשר לספק לבתים רבים את השירות המתקדם, המהיר והטוב ביותר ובזמן קצר. יישובי הגבולות והמרחב הכפרי יוכלו להנות כבר עכשיו מאינטרנט אולטרה מהיר ולא להיאבק להמתין עשור". יו"ר מועצת יש"ע **דויד אלחייני**: "אנחנו מודים לשר על פעילותו המבורכת. חיבור התקשורת בכלל, והאינטרנט בפרט, לכלל היישובים באזור הוא בעל חשיבות רבה. אנחנו קוראים לראש הממשלה להסדיר את כל היישובים באזור, בכדי שיוכלו לקבל את כלל השירותים המגיעים לאזרחי המדינה בצורה מלאה". בתוך כך, בימים האחרונים הודיעה חברת התקשורת SMBIT הודיעה כי כוונתה להציע פריסת תשתית אינטרנט מתקדמת למאחזים ברחבי יהודה, שומרון ובקעת הירדן בהתאם לרפורמה החדשה עליה הכריז שר התקשורת. החברה צפויה לקבל רישיון בימים הקרובים כי היא מתכוננת להציע לתושבים פריסת אינטרנט מהיר תוך שימוש במספר טכנולוגיות חדשניות.

3 נכנסים לוועדה

ח"כ **גדעון סער**, נפגש השבוע עם ראשי מועצת

1 מסיירים בהתיישבות הצעירה

שדולת ארץ ישראל בכנסת ערכה בשבוע שעבר סיור מיוחד בגוש עציון לבחינת ההתיישבות הצעירה והמאחזים בהן. הסיור נערך בהובלת ראשי השדולה ח"כ **חיים כץ** וח"כ **בצלאל סמוטריץ'**, ראש מועצת גוש עציון **שלמה נאמן**, מנכ"ל מועצת יש"ע **יגאל דלמוני**, ומנכ"ל תנועת רגבים **מאיר דויטש**. אל הסיור הגיעו חברי כנסת מכלל סיעות הבית ובהם: **ניר ברקת**, **מיכל שיר**, **עוזי דיין**, **אריאל קלנה**, **קטי שטרית**, **עמית הלוי ואבי דיכטר**; **משה אבוטבול ויוסי טייב**; **איילת שקד**, **מתן כהנא ואופיר סופר**; ו**יצחק פינדרוס**. כמו כן, ראשי מועצות ביהודה ושומרון בהם **ישראל גנין**, **יוחאי דמרי**, **חננאל דורני**, **שי אלון**, **אליהו גפני**, **אליהו ליבמן והלל הורוביץ**. את הסיור כיבד בנוכחותו יו"ר המפלגה הרפובליקנית בישראל עו"ד **מארק צל** שהכריז כי הוא מקווה שהנשיא טראמפ לא רק שלא יתנגד אלא יפעל להסדרת המאחזים הישראליים. בשדולת ארץ ישראל אומרים כי הסיור הינו חלק מקידום מטרות השדולה שביניהן הסדרת המאחזים והוסיפו כי בתקופה הקרובה יקדמו את חוק "מרקם חיים" להסדרת המאחזים. יו"ר מרכז הליכוד ויו"ר שדולת ארץ ישראל ח"כ **חיים כץ**: "בשנת 2020 לא ניתן לקבל מצב שבו ישוב יהודי צריך אישור מהצבא כדי להקים גן ומנגד יש שתיקה רועמת לנוכח מראות של השתלטות על שטחי מדינה. הממשלה מפקירה את ההתיישבות ומפקירה את הבנייה, ולכן אנחנו פה". יו"ר שדולת ארץ ישראל ויו"ר האיחוד הלאומי ח"כ **בצלאל סמוטריץ'** אמר: "השדולה חרטה על דגלה את קידום הסדרת ההתיישבות הצעירה. חוק מרקם חיים אותו מקדמת השדולה ייתן בעזרת השם מענה ראשוני ומיידי לפגיעה היומיומית בזכויות האזרח של המתישבים החלוצים ויקבע לוחות זמנים להסדרה". ראש המועצה האזורית גוש עציון **שלמה נאמן**: "השדולה פועלת רבות לקידום ההתיישבות, ואנו מודים לחבריה ולראשיה על פועלם. מצפים